

با اسمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶			سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶
نمره	سوالات		

		الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)	۱
۰/۲۵		۱- نهاد آن کلاه کی ای بر سرش	
۰/۲۵		۲- اصغر یک سقطمه ی دیگر زد به پهلومن.	
۰/۲۵		۳- پای کوبان بر سر آتش نشست.	
۰/۲۵		۴- چرا در ایل مانده ای و عمر را به بطالت می گذرانی؟	
۰/۵		۵- کرد فرامش ره و رفتار خویش مانند غرامت زده از کار خویش	
۰/۵		۶- جانان من برخیز و بشنو بانگ چاوش آنک امام ما علم بگرفته بر دوش	
۰/۵		۷- عزرا نیل بیامد و به قهر یک قبضه ی خاک از روی جمله ی زمین برگرفت.	
۰/۷۵		۸- بونصر را بگوی که امروز ذُرُستم و در این دو سه روز بار داده آید که تب تمامی زایل شد.	
۰/۷۵		۹- زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید گفتا: «ز که نالیم که از هاست که برماست»	
۱		۱۰- عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.	
۱		۱۱- امیدها در دام حرمان درد می شد بازار گرم عاشقی ها سرد می شد	
۲		ب) لغت (۲ نمره)	۲
		لغت ها و ترکیباتی که در متن مشخص شده، معنی کنید.	
		۱- بهتر از این نمی توان <u>محاورات</u> اشخاص را تنظیم کرد.	
		۲- تو این سی کورو <u>گره گوری</u> ، اصلاً، چه قدر آدم با سواد داریم؟	
		۳- چون که موسی این <u>عتاب</u> از حق شنید	
		۴- رخت خود از باغ به <u>راغی</u> کشید	
		۵- کبوتران اشارت او را <u>امام</u> ساختند.	
		۶- ققنوس و <u>تل</u> هیزم را شراره ی ناگهانی آتش در خود گرفت.	
		۷- بند را بر دست <u>بزه کاران</u> و بندگان می گذارند.	
		۸- آری، زمان <u>فره</u> جوانی را می پژمرد.	
		پ) خودآزمایی (۴ نمره)	۳
۰/۲۵		۱- با توجه به بیت « بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز ، شکسته اش خوش آهنگ تر است » شاعر چرا دل های شکسته را خوش آهنگ تر می داند؟	
۰/۲۵		۲- در بیت « دوباره پلک دلم می پرد ، نشانه ی چیست؟ / شنیده ام که می آید کسی به مهمانی » به کدام اعتقاد عامیانه اشاره شده است؟	
۰/۵		۳- ارتباط معنایی بیت « فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر / سخن نو آر که نو را حلاوتی است دگر » را با بیت « هین ، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / وارهد از حد جهان ، بی حد و اندازه شود » بنویسید.	
۰/۵		۴- با توجه به عبارت « وظیفه ی روزی به خطای <u>منکر نبرد</u> .	
		الف) عبارت به کدام صفت خداوند اشاره دارد؟	
		(ب) منظور از « وظیفه ی روزی » چیست؟	
		« ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم »	

باسم‌هه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۶ / ۱۳
دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی
ردیف	سوالات	نمره

۵- با توجه به بیت «جان گذاری اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی» شاعر شرط دست یابی به «کیمیای عشق» را چه می‌داند؟	۰/۲۵
۶- با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربایست نیست.	۰/۲۵
الف) مفهوم عبارت «این صلت فخر است.» چیست؟	۰/۲۵
ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بست از پذیرفتمن زر امتناع کرد؟	۰/۲۵
ج) عبارت «مرا به کار نیست.» یعنی چه؟	۰/۲۵
۷- در بیت «زنیروی اسبان و زخم سران / شکسته شد آن تیغ‌های گران» شاعر دلیل شکسته شدن شمشیرها را چه می‌داند؟	۰/۵
۸- در شعر «شب دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید / آفتاب / خار و خس مزرعه‌ی چشم تو»	۰/۵
الف) چرا شاعر آفتاب را خار و خس چشم جانباز می‌داند؟	۰/۲۵
ب) منظور از «لب دیوار دلت» چیست؟	۰/۲۵
۹- با توجه به عبارت زیر، نویسنده علت مردود بودن شیطان را چه می‌داند؟ ابليس را چون در دل آدم بار ندادند و دست رد به رویش باز نهادند، مردود همه‌ی جهان گشت.	۰/۵
ت) در ک مطلب (۴ نمره)	۴
۱- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «خدایا / آنان که همه چیز دارند / مگر تو را / به سخوه می‌گیرند / آنان را / که هیچ ندارند / مگر تو را»	۰/۲۵
الف) «به سخوه گرفتن» به چه معناست؟	۰/۲۵
ب) مقصود شاعر از «آنان که هیچ ندارند مگر تو را» چه کسانی است؟	۰/۲۵
۲- در بیت «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید» مقصود شاعر را از «اهریمن» و «تخت و نگین» بنویسید.	۰/۵
۳- در عبارت زیر منظور از «اقلیت ممتاز» و «بی شمارها» چیست؟ بامرگ (او) امیدها می‌برند؛ به صفتی شمارها در مقابل اقلیت ممتاز شکست می‌افتد و این نباید بشود.	۰/۵
۴- با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. ای طاق نهم رواق بالا بشکسته ز گوشه‌ی کلاهت هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت	۰/۲۵
الف) مفهوم کلی بیت اول را بنویسید.	۰/۲۵
ب) «دویدن عقل در رکاب» کنایه از چیست؟	۰/۲۵
۵- در بیت زیر چرا شاعر، درخت مهریانی را به «سر و بوستان» مانند کرده است؟ مرا در دل درخت مهریانی به چه ماند؟ به سرو بوستانی	۰/۲۵
«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»	۰/۲۵

با اسمه تعالیٰ

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۶ / ۱۳	سال سوم آموزش متوسطه		
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶		
نمره			سوالات
			ردیف

۰/۵	۶- با توجه به عبارت زیر، چرا «مطوقه» از موش می خواهد که ابتدا بندهای دوستان او را ببرد؟ مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده ام، و ایشان را از آن روی برمن حقی واجب شده است. ۷- با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید. این خطأ از صد صواب اولی تر است عاشقان را ملت و مذهب خداست الف) مقصود شاعر از «این خطأ» چیست؟ ب) واژه‌ی «ملت» در مصraig اول بیت دوم در چه معنایی به کار رفته است؟ ۸- در عبارت «روزگی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون بینید». مقصود از «آینه» و «نقش‌های بوقلمون» چیست؟ ۹- در بیت: «زرین قبا، زره زن از ابر سحرگاهی / کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت»، «پیک بسته قبا» در چه مفهومی به کار رفته است؟	۰/۲۵	ث) دانش‌های ادبی (۳ نمره) ۱- هر یک از آثار زیر از چه کسانی است? الف) بخارای من، ایل من ب) مدیر مدرسه
۰/۲۵	۲- موضوع اصلی کتاب «تاریخ بیهقی» چیست؟ ۳- «خاقانی شروانی» به چه لقبی شهرت دارد؟ ۴- مشخصات زیر مربوط به کدام قالب شعری است؟ مصطفraig های اول و دوم و چهارم آن هم قافیه هستند و وزن آن معادل «لاحول و لا قوه الا بالله» است.	۰/۲۵	۲- موضوع اصلی کتاب «تاریخ بیهقی» چیست؟ ۳- «خاقانی شروانی» به چه لقبی شهرت دارد؟ ۴- مشخصات زیر مربوط به کدام قالب شعری است؟ مصطفraig های اول و دوم و چهارم آن هم قافیه هستند و وزن آن معادل «لاحول و لا قوه الا بالله» است.
۰/۲۵	۵- در بیت زیر «جناس» را بباید و نوع آن را مشخص کنید. خوشانماز و نیاز کسی که از سردد به آب دیده و خون جگر طهارت کرده	۰/۲۵	۵- در بیت زیر «جناس» را بباید و نوع آن را مشخص کنید. خوشانماز و نیاز کسی که از سردد به آب دیده و خون جگر طهارت کرده
۰/۲۵	۶- آرایه‌های شاخص بیت زیر کدام است؟ چون گرفت آتش ز سرتا پای او سرخ شد چون آتشی اعضای او	۰/۲۵	۶- آرایه‌های شاخص بیت زیر کدام است؟ چون گرفت آتش ز سرتا پای او سرخ شد چون آتشی اعضای او
۰/۲۵	۷- منظومه‌ی «ویس و رامین» در حوزه‌ی کدام یک از انواع ادبی جای دارد؟ مفاہیمی چون «سیمرغ» و «دیو سپید» مربوط به کدام یک از زمینه‌های حماسه هستند؟	۰/۲۵	۷- منظومه‌ی «ویس و رامین» در حوزه‌ی کدام یک از انواع ادبی جای دارد؟ مفاہیمی چون «سیمرغ» و «دیو سپید» مربوط به کدام یک از زمینه‌های حماسه هستند؟
۰/۲۵	۸- طرح محاسبه‌ی عظیم عاشورا از مضامین عمدۀ ادبیات ..... است.	۰/۲۵	۸- طرح محاسبه‌ی عظیم عاشورا از مضامین عمدۀ ادبیات ..... است.
۰/۲۵	۹- کدام عنصر داستانی، به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می بخشد؟ الف) لحن ب) زاویه‌ی دید ج) شخصیت و قهرمان د) هسته	۰/۲۵	۹- کدام عنصر داستانی، به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می بخشد؟ الف) لحن ب) زاویه‌ی دید ج) شخصیت و قهرمان د) هسته
۰/۵	۱۰- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط	۰/۵	۱۰- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط
۰/۵	۱- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط	۰/۵	۱- خیمه‌ی انس مزن بر در این کهنه رباط
۲۰	جمع نمره	۰/۵	۰/۵
	«موفق باشید»	۰/۵	۰/۵

باشندگان

راهنمای تصویب سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۵-۸۶

ردیف	ردیف	راهنمای تصویب	ردیف
۱	۶	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) (در این بخش نظر همکاران گرامی صائب است.)	
۲	۲	ب) لغت (۲ نمره) ۱- گفتگو ۲- کنایه از افراد بدبخت و سیاه بخت ۳- سرزنش، خشم گرفتن، غصب، ملامت ۴- صحرا، بیابان ۵- پیشوا، راهنمای ۶- تپه، پشت، هر چیزی بر روی هم خرم کرده باشند. ۷- گناهکاران، مجرمان ۸- شکوه	
۳	۴	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- زیرا خداوند در دل های شکسته جای دارد و هم چنین، آهنگ دل شکسته مثل ساز شکسته سوزناک و دل نشین تو است. (+۰/۲۵) ۲- پریدن پلک چشم نشانه‌ی امدن مهمان عزیز یا شنیدن خبر خوش است. (+۰/۲۵) ۳- در هر دو بیت سخن تازه گفتن موجب شادابی و طراوت روح می‌شود. (+۰/۵) ۴) الف) رزاق بودن خدا (+۰/۲۵) ب) رزق مقرر و معین (+۰/۲۵) ۵) جان گذاختن در آتش عشق (+۰/۲۵) ۶) الف) این هدیه باعث افتخار است. (+۰/۲۵) ب) زیرا از حساب پس دادن در روز قیامت می‌ترسید. (+۰/۲۵) ج) به آن احتیاجی ندارم. (+۰/۲۵) ۷) قدرت اسباب (+۰/۲۵) و ضریبی پهلوانان (+۰/۲۵) ۸) الف) زیرا به نظر شاعر، روشنایی چشم جانباز از آفتاب بیشتر است. (+۰/۲۵) ۹- چون اجازه‌ی ورود به دل آدم را به او ندادند و دست رد به رویش زدند. (+۰/۵)	
۴	۴	ت) درگ مطلب (۴ نمره) ۱- الف) مسخره کردن، به بیگاری گرفتن (+۰/۲۵) ب) فقر و نیازمندان یا عارفان و زاهدان (+۰/۲۵) ۲- اهریمن: اسرائیل (+۰/۲۵) تخت و نگین: سرزمین فلسطین (+۰/۲۵) ۳- اقلیت ممتاز: ثروتمندان و طبقه‌ی مرتفع و حاکم جامعه (+۰/۲۵) ب) شماره‌ای: عاشه‌ی مردم و طرفداران رستم (+۰/۲۵) ۴- الف) مقصود شاعر این است که تو آن چنان بلند مقامی که گوشی کلاهت بالاتر و برتر از فک نهم است. (+۰/۲۵) ب) کنایه از مطیع بودن یا نظایر آن (+۰/۲۵) ۵- چون سرو درختی همیشه سبز و خرم است. (+۰/۲۵) ۶- زیرا سرپرست و رهبر باید هنگام خطر یاور پیروانش باشد و بیشتر از همه خطر را به جان پذیرد و حق ریاست را ادا کند. (+۰/۵) ۷- الف) سخنان به ظاهر کفرآمیز چوپان (+۰/۲۵) ب) عقیده و مذهب (+۰/۲۵) ۸- آینه: آینه‌ی آفرینش انسان - وجود انسان (+۰/۲۵) نقش‌های بوقلمون: جلوه‌های گوناگون آفرینش - نقش‌های رنگارنگ (+۰/۲۵) ۹- پیک آماده و مهیا (+۰/۲۵)	
		«ادامه در صفحه‌ی دوم»	

باسمہ تعالیٰ

رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۶ / ۱۳	سال سوم آموزش متوسطه
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانشآموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره تابستانی سال تحصیلی ۱۳۸۵-۸۶

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	ث) دانش های ادبی (۳) ۱- الف) محمد بهمن بیگی (۰/۲۵) ۲- تاریخ سلطنت مسعود غزنوی (۰/۲۵) ۳- حستان عجم (۰/۲۵) ۴- ج (رباعی) (۰/۲۵) ۵- نماز و نیاز (۰/۲۵) جناس ناقص (۰/۲۵) ۶- تشییه (۰/۲۵) ۷- ادبیات غنایی (۰/۲۵) ۸- زمینه‌ی خرق عادت (۰/۲۵) ۹- انقلاب اسلامی (۰/۲۵) ۱۰- د- (هسته) (۰/۲۵)	۳
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	۱
	۱- که اساسش همه بی موقع و بی بنیاد است. (۰/۵) ۲- عمارت کن (۰/۲۵) رو نهد به ویرانی (۰/۲۵)	
	جمع نمره	۲۰